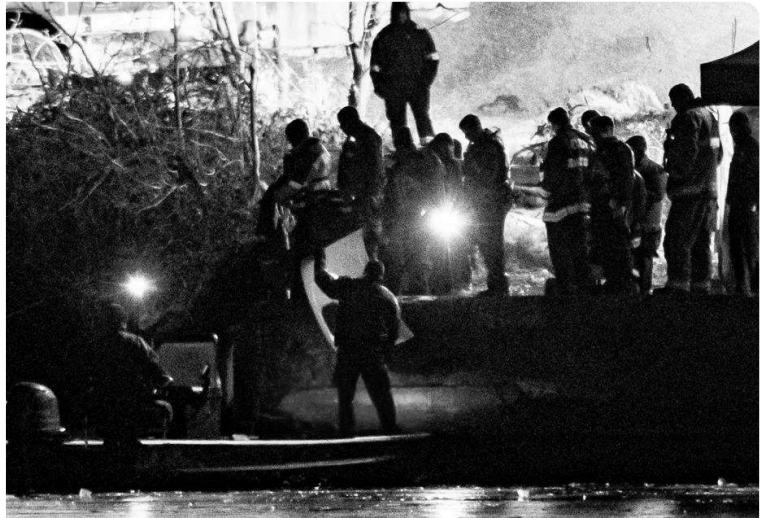


Luchtvaartexperts over crash tussen vliegtuig en helikopter in Washington: "Zo'n botsing in de lucht is zeer uitzonderlijk"



Botsingen in de lucht zoals de crash tussen het passagiersvliegtuig en een legerhelikopter in Washington D.C. woensdagavond zijn zeer uitzonderlijk, zeggen experts. Naar de oorzaak is het nog gissen, maar kwaad opzet lijkt uitgesloten.

"Dergelijke botsingen in het luchtruim komen eigenlijk bijna nooit voor", zegt Wouter Dewulf, professor aan het departement Transport en Ruimtelijke Economie aan de UAntwerpen, over de crash tussen een passagiersvliegtuig en een militaire helikopter in Washington D.C.. "In tegenstelling tot bijvoorbeeld een trein, die alleen vooruit of achteruit gaat, heb je in de lucht drie dimensies. Als je kijkt hoe groot de lucht is, is zo'n botsing echt zeer uitzonderlijk. En als zo'n botsing gebeurt, is het vaak in de buurt van luchthavens."

De crash vond om 9 uur 's avonds lokale tijd plaats nabij de landingsbaan van de Ronald Reagan Airport in Washington D.C.. Het vliegtuig van American Airlines was net in de landingsfase toen het in de lucht botste met de legerhelikopter. Beide toestellen stortten neer in de Potomac-rivier.

Waarschuwing van luchtverkeersleiders

Het feit dat de botsing tussen enerzijds een passagiersvliegtuig en anderzijds een militaire helikopter plaatsvond, kan mogelijk een rol hebben gespeeld. "De burgerluchtvaart en de militaire luchtvaart zijn twee aparte systemen", legt Dewulf uit. "Ze hebben hun eigen 'straten' in de lucht, die in principe niet met elkaar interfereren. Dat is in de meeste landen zo, ook in de Verenigde Staten en in België."

“Op luchthavens komen die twee systemen samen, dan neemt de luchtverkeersleiding van de luchthaven de coördinatie over”, vervolgt Dewulf. “Die communicatie tussen de piloten en de luchtverkeersleiding verloopt mondeling. Het kan dat een communicatieprobleem mee aan de oorzaak ligt bij deze crash. Maar het blijft heel eigenaardig, want er zijn heel wat backupsystemen, zoals een tweede en zelfs een derde radio.”

Een luchtverkeersleider had voor de crash inderdaad contact gemaakt met de piloten in de helikopter. Volgens de Amerikaanse nieuwszender CNN, die audio-opnames van vlak voor de crash kon bemachtigen, is daarin te horen hoe de luchtverkeersleider aan de helikopter vraagt of die het passagiersvliegtuig in zicht heeft. Nadien volgt een nieuwe waarschuwing, maar enkele seconden later vindt de botsing alsnog plaats. In de opnames is geen enkele reactie te horen vanuit de helikopter.

Een vliegtuig en een helikopter bewegen zich ook niet op dezelfde manier voort, vervolgt Dewulf. “Vliegtuigen vliegen veel sneller en glijden bij wijze van spreken naar beneden, terwijl helikopters meer een soort vliegende cabines zijn die in de lucht worden gehouden door wieken. Ze hebben ook een andere dalingshoek.” Door die verschillen worden helikopters veelal vermeden op luchthavens. “Maar op zich is het niet abnormaal dat er helikopters landen op een luchthaven”, zegt Dewulf. Zeker in de omgeving van de Amerikaanse hoofdstad vliegen regelmatig helikopters.

Geen kwaad opzet

Dat het om een zeer uitzonderlijk ongeval gaat, bevestig ook lucht- en ruimtevaartenieur Joris Melkert (TU Delft). “Die zogenaamde *mid-air collisions* zijn heel zeldzaam, gelukkig maar. Er is heel wat apparatuur om ze te vermijden.”

Het passagiersvliegtuig had van de verkeersleiding de vraag gekregen om naar een andere baan te gaan om te landen. “Daar is op zich niets ongewoon aan”, zegt Melkers. “Maar de vraag is of de helikopter dat heeft gezien, en of het vliegtuig de helikopter heeft gezien. Ik vermoed dat daar iets is misgelopen. Zaten ze op dezelfde radiofrequentie? Hadden ze aan boord wel apparatuur om andere vliegtuigen te zien? Dat moet allemaal nog onderzocht worden.”

De National Transportation Safety Board is een onderzoek gestart naar de oorzaak van de crash. Ook het Amerikaanse ministerie van Defensie en het Amerikaanse leger willen een onderzoek uitvoeren. Omdat de crash boven de Amerikaanse hoofdstad plaatsvond, is ook de FBI betrokken. Het kan nog even duren voor er duidelijkheid komt over de mogelijke oorzaken.

Amerikaans president Donald Trump schreef na de crash op zijn sociale media dat dit “een slechte situatie is die voorkomen had moeten worden”. Daarmee voedt hij speculaties over de mogelijke oorzaken. Op de sociale media beweren sommigen dat er kwaad opzet mee is gemoeid, er bestaan zelfs al theorieën over een terroristische aanval. De FBI bevestigde nochtans dat er tot nu geen aanwijzingen zijn dat het om een criminele of terroristische daad zou gaan.

Dat er kwaad opzet in het spel zou zijn, lijkt ook expert Dewulf onwaarschijnlijk. “Dan zouden de piloten al van kwade wil moeten zijn geweest.” Het blijft speculeren, zegt Dewulf, maar vermoedelijk gaat het om een “heel spijtig ongeval dat te wijten is aan een samenloop van omstandigheden”.

Op dit moment zijn er al zeker dertig levenloze lichamen geborgen, de kans is klein dat er nog overlevenden uit het water gehaald zullen worden.